

Til § 1, nr. 17

Ad § 47, stk. 1. Den direkte anledning til en formuleringændring er finansårets omlægning til kalenderåret. De anførte frister foreslås under hensyn til, at finanslovsforslaget ifølge grundloven fremtidig skal fremsættes i folketinget inden udgangen af august måned, og at det derfor, bl. a. af hensyn til den tid, der medgår til finanslovsforslagets trykning, vil være nødvendigt, at folketingets budget er færdigbehandlet i udvalget for forretningsordenen inden tingets sommerferie.

Om procedure- og kompetenceregler bemærkes følgende:

At den endelige beslutning om folketingets budget træffes af selve tinget, er en selvfølge, ligesom det er en selvfølge, at ethvert af tingets medlemmer efter ganske normale regler kan fremsætte ændringsforslag i forbindelse med tingets behandling af budgetforslaget.

Spørgsmålet om procedure og kompetence drejer sig derfor om, hvorledes budgetforslaget udarbejdes, og hvorledes det fremsættes i tinget.

Under den parlamentariske statsform, der indebærer, at parlamentet er det overordnede organ i forhold til regeringen, er det den almindelige opfattelse, at parlamentets udgifter er et internt palamentsanliggende, der afgøres uden regeringens mellemskomst, og i adskillige lande indgår parlamentets budget ikke i det almindelige statsbudget, men fastsættes ved en særlig parlamentsakt.

Da den danske grundlov forudsætter, at samtlige statens udgifter og indtægter indgår i finansloven, har ordningen stedse været den, at den samlede nettoudgift ved folketinget og de under dette hørende institutioner optages i finanslovsforslagets tekst, og at en specifikation af udgifter og indtægter optages i finanslovsforslagets anmærkninger, således at behandlingen af og den endelige stillingtagen til dette budgetforslag sker i selve folketinget som et led i behandlingen af og den endelige afstemning om finanslovsforslaget.

Tilbage står spørgsmålet om udarbejdelsen af det forslag til budget for folketinget, som gennem finanslovsforslaget præsenteres for det samlede ting. Da tinget ifølge grundloven selv fastsætter sin forretningsorden, er det overladt til tinget at bestemme, hvilke stående udvalg det finder hensigtsmæssigt at nedsætte, og hvilke sagsområder der skal hen-

lægges til hvert enkelt af disse udvalg, idet det her skal bemærkes, at grundloven ikke omtaler folketingsudvalg. Med hensyn til folketingets budget er det hidtil fundet hensigtsmæssigt, at tingets præsidium, dvs. folketingets formand og næstformænd, gør indstilling til udvalget for forretningsordenen som det bredest sammensatte af tingets udvalg, hvori præsidiets medlemmer indgår automatisk, og hvor endvidere partigruppernes ledere traditionelt indvælges. Præsidiets indstilling, der efter hidtidig praksis indeholder fyldige oplysninger og oversigter, gennemgås i udvalget for forretningsordenen, og udvalgets vurdering af, hvilke udgifter der vil være fornødne for tingets virksomhed, er afgørende for omfanget og indholdet af det budgetforslag, der via finanslovsforslaget kommer til behandling i det samlede ting. Det er derimod ikke fundet hensigtsmæssigt i forretningsordenen at tillægge finansudvalget nogen kompetence med hensyn til behandling af tingets eget budget, hvorimod finansudvalget jo er tillagt den hovedopgave kritisk at vurdere de af regeringen ønskede bevillinger samt løbende at tage stilling til konkrete supplerende bevillinger. Da finansudvalgets arbejdsform omfatter mundtlige »eksaminationer« (i form af hyppige samråd med de enkelte ministre), er det i øvrigt vanskeligt at forestille sig denne arbejdsform anvendt på en behandling af folketingets eget budgetforslag, idet en indkaldelse af folketingets formand og næstformand (endsige det samlede udvalg for forretningsordenen) til samråd i finansudvalget ikke forekommer praktisk.

Som nævnt er det på grundlag af folketingets grundlovssikrede ret til selv at fastsætte sin egen forretningsorden hidtil fundet hensigtsmæssigt at lade finansudvalget løse den hovedopgave løbende at udøve folketingets kontrol med regeringens udgifter og at lade udvalget for forretningsordenen udarbejde det forslag til budget for de med tingets virksomhed forbundne udgifter, som det samlede ting skal tage endelig stilling til, og det forudsættes, at denne kompetencefordeling fortsat opretholdes.

Den omstændighed, at det af udvalget for forretningsordenen godkendte budgetforslag forelægges det samlede ting via finanslovsforslaget, skyldes som nævnt grundlovens forudsætning om, at samtlige statens udgifter og indtægter indgår i finansloven, og er ikke